

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknél, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Tóth János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petítor ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fill.

A munkások elégedetlensége.

A munkásnép elégedetlenségének kitörései, a sztrajkmozgalmak uralkodnak mostanában az ország társadalmi életének összes jelenségei felett. A politikai harcok iránt már nem érdeklődik oly annyira az ország népe, mint amily mérvben felkeltik érdeklődését a munkások bérmozgalmainak tünetei.

A természet erejének megújulása mintha lökést adott volna mindazoknak a vágyaknak, melyek a munkásnép körében élnek és a bérmozgalmak által kifejezésre jutnak. A harci kedv általános, nincs az országnak egyetlen egy helye sem, ahol az agitátoroknak nem sikerülne sztrajkba kergetni a munkásokat. Ez annak a jele, hogy az elégedetlenség is általános jelleget öltött a társadalom ezen osztályában.

Az utóbbi hetekben Nyitrán kitört és nagy nehezen megszűnt sztrajk is, melyben mintegy 80 munkás vett részt, jobbára kőművesek, de képviselve voltak más ipari munkához tartozó emberek is, nem a bérviszonyokban és az alkalmazás feltételeiben beállott hátrányos változások miatt keletkezett, mert hiszen a munkaadók ilyen változásokat nem tettek és nem is szándékoztak tenni, hanem az általános elégedetlenségnek a kifolyása volt.

De éppen ez az a jellemvonás, melyet jól szemügyre kell vennünk, midőn a magyarországi sztrajkmozgalmakat közelebbről tekintjük. Van-e oka a munkások között uralkodó elégedetlenségnek? És ha van, lehet-e azt megszüntetni, lehet-e az elégedetlenség okait, mint társadalmi bajokat orvosolni?

A munkásnép nálunk eddigelé mostoha

gyermek volt a törvényhozásnak, mellőzött és elhanyagolt eleme a társadalomnak. Szociális jellegű törvényeink kedveznek a munkaadóknak, a tőke tulajdonosainak és a vállalkozóknak, de a kenyerét kereső munkás legéletbevágóbb érdekeit figyelmen kívül hagyják. Nem gondoskodott a törvényhozás a munkabérek szabályozásáról, melynek részleteire ha nem is terjedhetnek ki a törvények intézkedései, de a legtöbb iparágban mégis megállapítható az a minimum, melyre a munkás az üzleti forgalom, a vállalkozók, gyár és üzlettulajdonosok által kikötött árak magasságának szempontjai szerint jogos igényt tarthat.

Nem vette védelembe a törvényhozás a munkás erejét, mely a dolgozó és két kezének keresetéből élő ember egyetlen tőkéje s azért épp olyan jogai vannak, mint az üzemnek és az üzemi érdekeknek, melyhez a munkaadó existenciája van kötve. A mi törvényeink szerint a munkaerő a vállalkozásnak szabad prédája, ugy a munkás, mint a munkaadó részéről, s el is pocskolja azt vagy az egyik, vagy a másik, vagy mind a kettő közösen. A munkás sokszor kénytelenségből meríti ki idő előtt az erejét, a munkaadó pedig visszaél a felkínált erővel haszonlesésből.

Pedig a munkásnép ereje nemcsak az ő tulajdona és nem csak a munkaadó érdekeinek az eszköze, hanem tulajdona az az egész nemzetnek és nélkülözhetetlen eszköze az országos közjólét érdekeinek.

Védelem nélkül hagyták törvényeink a gyermek- és női munkát, mely korlátozásra szorul, oltalomra, szorosan körülírt szabályozásra. Egészen mellőzték a munkáslakások kérdését, mely pedig épp olyan életbevágó érdeke ennek az osztálynak, mint az alkalmazottak életbiztonsága,

melyről törvényeink meglehetősen körültekintés gondoskodtak. Elég telenek a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó intézkedések, teljesen rossz, a munkásokra nézve végtelenül hátrányos az, hogy törvényeink a munkaidőnek zsaroló kihasználása ellen kellő gátakat nem emelnek.

Az az osztály, melylyel a liberális törvényhozás ilyen mostohán bánt, a társadalom részéről is csak nagyon kevés jóindulatot és humanizmust tapasztalt. Vannak ugyan munkaadó körök, melyek a méltányosság alapjára helyezkedve és magasabb erkölcsi szempontoktól vezéreltetve, megadták mindazt munkásaiknak, a mit a társadalom a mi neppóletti viszonyaink között az alsóbb osztályoknak nyújthat, de azok csak szigetek a munkások százezrei felett uralkodó kapitalizmus tengerén. Üdvös irányú egyesületek is keletkeztek a munkásnép érdekeinek felkarolására, de olyan kis számban, és olyan megszorított tevékenységi körrel, hogy inkább csak mutatónak szolgálhatnak arra nézve, a minek nagy mérvben kellett volna történnie, de a social-demokrata szervezetekkel szemben, mint döntő tényezők nem szerepelhetnek.

Sok és nagy oka van e szerint a munkás elemnek az elégedetlenségre, melynek sok helyen még gonosz célzatú izgatás is tápot ad. Am a legveszedelmesebb izgatásnak a fulánkja is megtörik, ha az elégedetlenség okait megszüntetjük.

Az izgatók többnyire nemcsak a munkásviszonyok nyomasztó terhe ellen kelnek ki, nem csak azon állapotok ellen fakadnak ki, melyek törvényeink hézagossága és társadalmi köreink indolenciája folytán a munkások életviszonyainak egész területén uralkodnak, hanem a társadalmi rend ellenis lázitanak, s éppen ez az, a min a vagyonos osztály az úgynevezett burzsoá leginkább felszo-

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ TÁRGÁJA.

Sándor cigány.

Sándor, a faluvégi cigány fia, legény lett. Nagykorúsítani kellett. Apja a hetivásár napján előszedte portékáját: szegeket, marhaláncokat, fűrot és más hasonló jókat... Elment a városba. Oda állt a piacra, szónélkül kirakta áruját. Akadt elég vevő. A holmi elkelt. Marka, zsebe megtelt pénzzel. Apai gondja megenyhült ugyan, — de még mindig elég nagy teherrel nyomta vállait. A fiúnak ruha kellett. Az ócskász ajtóján meglát piros huszárnadrágot, szeme oda tapadt. „Mintha csak Sanyira szabták volna“ — gondolta magában.

— Nagyságos úr mit kóstál ez a nadrág? — Csak két koronát kérek érte. — Huh! ennyit a szolgabíró sem adna. — Nem ám — mondja — a vén zsidó, — már hármat ígért, huszárnának meg akarta venni. — Nos miért nem adta oda? — Csupán csak azért mivel olyan becsületes embernek szántam, mint maga. E dicséret nagyra növeszté önérzetét.

A nadrágot levette, elülről-hátulról megvizsgálta s míg lelkeben kedve telt benne, szóval

annyiira lemoskolta, hogy az árus maga is talán csak laiblinak nézte. — Fele áron a cigányé lett. Vállára dobta s kirohant az ajtón.

— Megálljon, — utána ugrott a zsidó — meg is kell azt fizetni!

— Ej, milyen szórakozott vagyok, — jó hogy eszembe hozta, — igaz, még mást is akarok venni. — Hát, hogy is hívják, — miközben sanda szemével átvizsgálta az egész boltot. Ni ott van — a falon függő rozszant hegedűre mutatván.

— Fájn jószág barátom — és keveset is kérek érte, éppen magának való.

— Má mint nekem? — kérdi. Van nekem különb ennél, azt a vonyogóval ha csak megérintem — már szól a nóta, csak hallaná! — semmitől Isten óvja — ha megsántulna is, még akkor is táncra perdülne.

— Hát nem kell? — Bizony nekem hiába kúnálja. — Fizesse meg a nadrágot s menjen Isten hírével!

— Igen, avval is, de a hegedűvel is, tudja Sándornak szeretném megvenni.

— Ki az a Sándor?

— Hogy ki-i-i? kinek ezt a nadrágot vettem.

— S kinek vette a nadrágot?

— Nos kinek ezt a hegedűt szeretném venni

— Talán fia? —

— Nem — talán, — de bizonyosan, hites feleségem édes gyermeke, becsületes legény, még nem is volt bezárva, tudja? Oh! kedves szépen felnőtt fiam! — Mutassa csak azt a hegedűt? Nincsen nyerge, hurjai is hiányosak, a nyaka milyen görbe, ni milyen összezeizelt, a vonyogóján meg foszlik a szőr. A nadrágnál sikeresen alkalmazott praktikát ujjonnan használta.

— Csak ad érte hat koronát?

— Tudja mit, hogy fiannak is, magának is öröme legyen, adok hármat, s rádásul lánya lakodalmán elhúznak olyan csárdást, a milyent még nem hallott!

— Nincsen leányom.

— De ha lesz.

— Nem látja, hogy vén ember vagyok.

— Nos de lehetett volna. Külömben bocsásson meg, ha netán kényes becsületeben gázoltam volna. Négy korona — huj! már sokat is ígértem.

— Ma maga az első vevőm, megakarom becsülni a pénzét, vigye; — hát kapok öt koronát?

— Dejszen négyért is adta!

— Igen a hegedű- négy, a nadrág- egy, összesen — öt korona.

— Igaz, itt a pénz, kivan fizetve, lassá én

kott háborodni. Lehet is ezen felháborodni, de nyugodt lehet a polgári társadalom aziránt, hogy mihelyt olyan törvények fognak gondoskodni a munkások sorsáról, melyek a társadalom ezen osztályát létezésében védik, oltalmazzák, s azon felül még jóléthez is segítik, kiálszik legott a munkások nagy tömegének szívében minden gyűlölet a társadalmi rend ellen.

Embernek, a kik teljes mértékben bírják az emberi és polgári jogokat, s a kiket a törvényhozás és a társadalom váltva segít abban, hogy tisztességesen elhessenek, szorgalom és takarékoság által vagyont szerezhessenek, nem fognak fenyegető öklöt emelni a parlament és a társadalom ellen, hanem meg fogják becsülni mind a kettőt, mint boldogságuknak első rendű tényezőit.

Már ebből a szempontból is elegendően szükséges, hogy minél előbb egy olyan allandó kormányt kapjunk, melynek parlamenti tengelye a szociális reformok körül forogna. —y.

Levelezés.

Privigye, márc. 29.

Postai-mizeriák.

Ugy a megyei, heti, valamint a fővárosi napilapokban többször hangzott már a panasz, hogy a privigyei postai állapotok tarthatatlanok. Ezen hírlapi panaszok eredménye az lett, hogy egy levelezékény helyett van most három. Hanem a nagyközönség kényelmére továbbra sem történt semmi. A sötét pincekimerésű szűk szoba, és a trágya domb melletti nyílt udvaron lévő váróterem továbbra is megmaradt.

Most döngetik a posta épületet, s nem tudjuk mi lesz belőle. Azt halljuk, hogy egy szobából csinálnak irodát, és a közönség részére való előcsarnokot. Köszönjük ezt is! Ambár ez is kicsi lesz, mégis jobb, mint mostanig a nyílt udvaron hóban és esőben, tehének és galambok között acsorogni.

Ezzel azonban a nagyközönség igényeinek nem tesznek eleget. A mostani korban minden haladás emelkedik. Így a közönség kényelme és igényei is emelkednek. Azt pedig mindenki látja és tudja Privigyén, hogy a közönséget nem szolgálják ki kellően, illetve ez utóbbi nem tudja ügyeleit gyorsan és akadálytalanul lebonyolítani. Nem pedig azért: mert a privigyei forgalmat ma már egy ember, ha megszakad is, nem tudja, nem képes elintézni. Mit tesz tehát a szegény agyondolgozott kiadó? Kétszer háromszor bezárja az irodát a hivatalos órák alatt, a mint a vonatok jönnek mennek.

Elhisszük, hogy egy ember nem képes egyszerre vasúti postát is átvenni, s a közönséget is kiszolgálni. Egyiknek kell várni. Miután nálunk még a vicinális sem vár, tehát a nagy közönségnek kell mindig várni és pedig sokszor telen,

nagyhidegben és esőben. A privigyei postának lebonyolításához tehát nem egy ember — mint száz év előtt, hanem legalább is három kell okvetlenül.

Miután azonban mi lehetetlent senkitől sem kívánunk, így Kiss postamester és nyugdíjazott vasúti főnök irtól sem. Belátjuk, hogy ő nem tarthat három tisztviselőt. Azért minden lehetőet elkövetünk, hogy a privigyei posta államosítsák. Tudjuk biztosan, hogy azzal a költséggel a mit az állam Kiss úrnak fizet, fenntarthat három tisztviselőt is. Tehát az állam érdeke is, de különösen a nagy közönség érdeke is meg lesz óva. És van reményünk, hogy az állami tisztviselők nem fognak úgy dicsekedni soha, hogy ők tudják ki mit, és hova ad fel postán, mint azt teszi most Kiss postamester ur. Legutóbb is maga Kiss ur dicsekedett el Bresztyenszky Kálmán bíró úr házában ilyen hivatalos titokkal. Ugy értesültünk, hogy Bresztyenszky feljelentette az esetet a pozsonyi postaigazgatóságnál.

A nagyközönséget felhívjuk, hogy a privigyei postának államosítását, már a saját legjobb érdeke miatt is, minden lehető módon az illetékes faktoroknál minél hathatósabban szorgalmazzza.

Privigyei.

Ujdonságok.

Egyházmegyei hír. Skrabik Endre nyitra-alsóvárosi segédlelkész március 31-én a budapesti kir. tudományegyetemen az erkölcs- és lelképásztorkodástaniól *kitüntetéssel* szigorlatozott. Ifjú barátunknak, a ki sok oldalú elfoglaltsága mellett szabadidejét a tudományak szenteli, ezen újabb elért sikeréhez melegen gratulálunk!

Személyi hír. A pozsonyi honvédkerület parancsnoka Benedek Andor es. és kir. altábornagy a nyitrai 14-ik honvédelezred megvizsgálására március hó 28-án érkezett városunkba és itt két napig tartózkodott.

Kinevezés. Toifl Oszkár okl. gazdasz, Toifl József nyitrai polgártársunk fia, a gr. Degefeld Lajos gáteri uradalomba gazdasági segéd-tisztnak lön kinevezve. — Greschner Peter, privigyei adótsz, a ki a január 26-iki választás alkalmával Csemniczky elnök jobb keze volt, kinevezetett az ottani adóhivatalhoz ellenőrré. — Bíró Béla és Bielliczky Kálmán jogszigorító kinevezetett a pénzügyigazgatóság díjaz joggyakornokká, az előbbi Nyitrára, az utóbbi Pozsonyba.

Iskola látogatás. A helybeli róm. kath. felsőbb leányiskola püspöki biztosa dr. Batthyány Vilmos gróf püspök-coadjutor ur ó méltósága a folyó heten végig hallgatta a hittani előadásokat, és a tapasztaltak fölött meglepedését nyilvánította. A helybeli főgymnasiumban hasonló hitbiztosimónságban eljárta a het folyamán Dr. Bobok József apát-kanonok ur, és az elért eredmény fölött meleg szavakban adott kifejezést. — Boldis N. keresk. igazgató a vall. és közokt. miniszterium-

tól kiküldve kedden érkezett Nyitrára, hogy a Szántó-féle polgári iskolában tett előhaladásról meggyőződjék. A miniszteri kiküldött legnagyobb meglepedéset fejezte ki a tapasztaltak felett és másnap folytatta útját a többi felvidéki polgári iskola meglátogatására.

Eljegyzés. Dr. Keblussek Imre Nagyatapolcsányból, márc. 27-én jegyet váltott Zental Margit urleánnyal Miaván.

Honvédségi hírek. Felsőöri Benedek Andor altábornagy, a pozsonyi IV. honvedkerület parancsnoka hétfőn f. hó 27-én este, vezérkarj főnöke Horváth Denes vezérkarj alezredes és hadbiztossági főnöke, Török főhadbiztos kíséretében városunkba érkezett s a helybeli honvédegyalozred felett szemlélet tartván, esőtörtökön délután Pozsonyba visszautazott. Itt léte alatt két katonai felolvasás is volt a tisztikar körében. Az első Mihalesics György alezredes tartotta kedden délután az éjjeli hadivallalatokról, a mely felolvasás kiválóan azért volt aktualis érdekű, a mennyiben tudvalevőleg a most folyó orosz-japán háborúban utóbbiak sikereik nagy részét ügyesen kigondolt s keresztülvitt éjjeli harcaiknak köszönhetik. A második felolvasó Villerding Agoston őrnagy volt, a ki szerdán délután Macedonia hadászati viszonyait ismertette s az értekezlet számos vetített s a helyszínen személyesen szerzett illusztrációval élénkítette.

Halalozás. Aujeszky Rezső ur, a vár-aljai hengerműmalom tulajdonosának nagybátyja március hó 28-án a halotti szentségek ajtatos fölvétele után élte 85-ik évében az Úrban elhunyt. Temetése nagy részvét mellett ment vegbe március hó 30-án. — Az örök világosság fenyeskedjék neki!

Március 25-ike a kedves testvéreknél. A Paulai Szent Vincéről nevezett cóngregatio tagjai március 25-én teszik le egy évre szóló egyszerű fogadalmukat. Hősi erény önmagáról lemondani, nagy kegyelemre van szükség hozzá, s azért e napon különös áhitattal ünnepek meg ezen szent tenykedést. Az ünnepi szent misét dr. Bobok József apát-kanonok ur tartotta. Szent mise alatt a felsőbb leányiskola növendékei valóságos remekeltek, hogy tudak ők szépet produkálni, azt már tapasztaltuk, de a mostani felülmulta az eddigieket: szép éneküket Kutvaszer István t. kanonok úr kísérte, az orgona játék igazán meghatott, hisz művész játszott rajta, ilyenkor látszik, hogy azok a holt sípok mit eszközölnek, csak meg kell őket helyesen szólaltatni. Az ének és hegedű szólok is sikerültek. Az ájtatosságot ünnepléyes lytaniával fejezték be.

Egyesületi élet. A nyitrai kath. legényegylet évi közgyűlést f. é. aprilis hó 16-án (virávasárnap) d. u. 4 órakor tartja Piarista-utcai 22. sz. a. házában, melyre az egyesület összes tagjait meghívja ez uton is az együleti elnökség. — Március 16-án s 30-án a legényegyletben ismét előadást tartottak ft. Roch Gyula tanár ur s Biringer Ferenc dr. t. főorvos ur. Az előbbi előadás tárgya a szengázmergezés volt, kaposo-

mindenkinek készpénzzel fizetek, ha — hitelbe nem adnak. — Ment. Oly könnyen lépdégett, oly nyugodtan mosolygott: olyan elégedett volt. A teljesített kötelesség át meg áthatotta.

Haza jött, még pedig józanul. A viskó előtt, melyet maguk között — háznak — neveztek, hiszen — szám — volt rajta, Sándor kinyújtzkodva heverészett. Ő is osztotta azt a hagyományos elvet: paraszté a munka, cigányé a kenyélés. Az öreg a nélkül, hogy fia által észrevéte volna magát, betért a — házba. — Felesége vén, ráncos képű, kuporodott asszony főzött. Kölesónós üdvözlés után kuckóba rejté a vásárriat. Üres gyomra, melyet a gyaloglás hangos zúgolódásra készített, nagyon megkivánta a mindennapit.

— Anyjuk ehetném.

— Készen van, kurjants csak a fiura. Kivitte a tálat, beleönté főzjtét. A csörömpölésre felugrott Sándor s oda ment a terítkekhez.

Keed már hazajött? kérdé apját — hát milyen volt a vásár?

— Előbb együnk fiam, tudod éhes embernek éhes a beszéde is.

Szó nélkül — ettek és jóllaktak. Az evés közötti társalgás cigány etikette szerint legalább is — fölösleges. — Evés után az apa inge előlő részéből piszkos rongyot vett ki, kibontotta, pár

szivaresutka volt benne. Egyet nyujtot Sándornak, ki ragyujtott, ő meg szájába dugta, mi arcának olyan kifejezést adott, mintha — bombont — szopogatót volna. . . . Mind ez olyan kimértséggel történt, melyből nagy esemény bekövetkeztere gondolni lehetett volna. Az apa szemévei hunyorított; az asszony megértette. Felkeltek s bementek a konyhába. Sándor ülve maradt, élvezve a szivarzás gyönyörét. Rövid idő múlva az öregek kis csomaggal karjaikban kijöttek. A vén cigány oda fordult a fiához: Sándor gyere velünk! A megszólított felkelt s követé szüleit. Keresztuttra értek. Megállj! mondja az apa. Arra a pontra, hol az utak kereszteződnek, felállította s meghatósággal elejébe lépve, jobbra is, balra is mutatott. — Nézd fiam: fel is ut, le is ut! Majd háta mögé ment s hatalmasat rugott rajta, úgy, hogy a fiu megtántorodott. Mire Sándor megfordult, a piros nadrág a hegedű ott feküdték a lábainál. Szemeiről a rejtély hálgyoga lehullott, megértette, hogy mit jelent mind ez.

Fel volt avatva, nagykoru lett, maga ura maradt, el kell szakadai a házi tűzhelytől, hogy hegedűjével kenyerét megkeresse.

Könnyes szemmel szülei lábaihoz térdelt, megcsókolta kezeit, kik viszont megölelték és megcsókolták. A megilletődés rendesen szóltalan.

Sándor meg volt hatva. . . Ez állapot nem soká tartott. A szülok visszamentek a házba. Sándor felhuzta piros nadrágját, mely szépen simult telt idomaihoz, fogta hegedűjét s elrohant.

* * *

A falu másik végén, az arok partján, melynek medrében kis ér kigyózott, vén fűzfák korhadttörzseikkel meredeztek. Gyer lombzatukon átszűrődtek a napsugarak, s a víz tükrében tündér táncot lejtettek. Fenn a parton ronda kalyiba áll. Megtépásztott szerhája úgy ül rajta, mintha a szél pofon verte volna. Füstös lyuk látszik az oldalán, nehéz volna megmondani, ablak-e, kémény-e? Ez a falu másodvegi cigány tanyája. (Be boldog község lehetett!) Itt lakott Sándor keresztapja. Felesége már régen porladozott a sirban. . . szerencsége Naca leánya vezeti a háztartást.

E pillanatban a kalyiba zarva van. Sándor „nagykorúsítása“ után új liberájában, a kenyérekészet és családaspítás szimbolumával — a hegedűvel ide sompolygott. Megzörzette az ajtót, — az nem engedett. „Naca“ belekurjant az — ablakba, — feleletet nem kapott. — Megvakarta a fejet s mint kibe a csalódós úsikeje belesimpázkodott, lehorgasztott azzal, bánatos arccal egy ideig csak állt s révedezett a mezőbe. . . A ki keres,

latban a legújabb felfedezéssel s annak bemutatásával, t. i. a szénigaz megmérgezte vérnek az egészséges vértől eltérő sajátos színe van. Az előbbinek színeében csak egy sötét vonal van, míg az egészséges véren keresztül bocsátott s az üvegprizmán áttört fénysugarak színeében két párhuzamos sötét vonal látható. Ezen előadásnak illusztrálására Roch Gyula tanár ur a színek elemzés praktikus hasznát s az elemek színeit ismertette mult csütörtökön s utána Biring Ferenc dr. ur a légnymásról tartott előadást. A legközelebbi vegy-, illetve egészségügyi előadás jövő csütörtökön apr. 6-án este 1/29-kor lesz ismét a legényegylet nagytermében.

A nyitravárosi szépitő egyesület sajnálattal tapasztalja, hogy az egylet részéről felállított padok és ültetvények éretlen suhancok gonosz csinjei következtében több helyütt erősen megrongálódtak, a Zobor alatti réten végighúzódo „Erzsébet-sétányok” pedig kézi járművek részére és lovasok által is használatnak, ami e séta-utak gyakori megromlását vonja maga után. Tekintettel arra, hogy az említett üdvös, a közönség kényelmét és érdekét szolgáló létesítmények fenntartása, ily körülmények között céltalan és aránytalanul nagy anyagi áldozatokat ró a szegényes viszonyokkal küzdő egyesületre, azon tiszteletteljes kérelem fordulunk a nagyérdemű közönséghez, miszerint az egylet által létesített sétányokat, ültetvényeket, padokat és egyéb felszereléseket a saját érdekének megóvása szempontjából hathatós védelmében részesíteni, — az esetleg észlelt visszaéléseket és rongálásokat ha lehet megakadályozni, — a rajtaért tetteseket pedig a városi rendőrkapitányságnál bejelenteni sziveskedjék. Együttal tudatjuk a t. közönséggel, hogy azon sétányokat és gyalogjárókat, melyeknek a lovaglásról és targoncázástól való megkímélését kérjük, legközelebb jelző táblákkal fogjuk ellátni. — A nyitravárosi szépitő egyesület.

Városi közgyűlés. Mult csütörtökön tartatott meg a városi közgyűlés. Napirend előtt Kallai Armin dr. kelt ki a megyei alispán ellen. Az alispán t. i. egy előértekezletet hívott egybe a küzöbön levő városi főjegyzőválasztás megbeszélésére: ezt kifogásolta Kallai. Dr. Kallai megtatalkodására Kubinyi Endre válaszolt, aki viszontasította azon meggyanúsítást, hogy az alispán befolyasolni akarja a v. képviselőtestületet és indítványozta, hogy a közgyűlés jegyzőkönyvi közönséget szavazzon az alispánnak, amiért a város ügyeit minden fontosabb pillanatban felkarolja és magáévá teszi. Ugyanilyen értelemben szóialtak fel meg Árpási Imre és dr. Kostyal Miklós is. A közgyűlés ezek után Kallai indítványát mellőzte. Majd még Palásthy törv. bír. v. k. szóialt fel a r. kath. temetőt illetőleg és indítványozta, hogy ott egy kutat ássanak és a temető hátsó részén levő alacsony kerítést magasabbá pótolják. Mert — ugymond — a kutviz szükség a sirok ápolásához, míg a kerítés nagyobbítását azért kéri, mert a mostani alacsony kerítésen könnyen átmásznak mindenféle garázdálkodó gyerkőcök, akik a sirokat megfosztják virá-

talál is mindig hangulatának megfelelő környezetet... Lemeut az árokba az egyik fűzfátövé helyet foglalt. A hús hely, a patak egyhangu csobogása elandalította. Fogj hegedűjét s beleje önti érzelmeit. Kezdetben halkán szól a nóta, mint a vadgalamb bánatos bűgása; panaszosan mint sz. Iván napján a fülemile, majd megleléköl: az öröm hangjai törnek elő, mindig erősebben és erősebben, mintha kulcsot fordított volna a szenvedély bösz vihara reszkedtetni a hurokat. Le horgasztott fejről hull a verejték, behunyt szeme egészen más milyen világot néz, mint a milyen mezíten lába tapos... Egy hur elpattant... ez eszméletre téríti. Fölnéz a partra, — ott áll Naca. Fekete haja vállaira omlott, szép, szabályos, barna arcából a meglelégedés és a csodálat bizonyos vegyüléke kiritt. Sárga pruszlikot viselt, mely piros szoknyájával egészen festői látványt nyújtott. Egy ugrás és Sándor mellette termett. Szálás, derek fűkő volt, fején nyűtt katona sipkája feloldalra volt csapva, rajta kakas tollak himbalodtak melyeket nemzetiszínű pántlika összetartott. Ezt nem rég Nacától kapta. Göndör hajában pelyhek fehérlettek s elárukták, hogy vánkoston aludt. Szeme az örömtől szinte szikrákat vetett, mint az izzó vas apjának állójén. Piros duzzadt ajkain a mosolyizmok — rángatodtak. (Folyt. köv.)

gaiktól. A polgármester elkerülendőnek tartja egy kutnak furását bent a temetőben, mert, hogy abból senki ne igyék, azt ellenőrizni lehetetlen, már pedig ez veszedelmes ragálnak a csirája lehetne. A rendőrkapitányi jelentés folyamán Kállay dr. szóialt fel és kifejtette, hogy míg azelőtt a Zoboron ritkán lehetett lopásról vagy betörésről hallani, most az ilyen bűntények ott napirenden vannak; kéri ezért a rendőrkapitányt, hogy a lovasrendőröket gyakrabban küldje ki a Zoborra. Rédeky kapitány megígérte, hogy minden töle telhető elkövet a zobori lakók vagyonsbiztonságának megvédelmezésére. Végül a városnak az északnyugati vasutal szemben elvesztett 100.000 koronás perét tárgyalták ama szempontból, hogy azon esetre, ha a pernyertes részvénytársaság biztosítékot követelne a várostól, mi módon adassék az meg? Erre vonatkozólag a tanács azt indítványozta, hogy a tűzoltószertár építésére szánt összeget ajánlják fel. A közgyűlés azonban egyelőre dr. Szeghő v. képviselőt bizta meg a pernyertes féllel való tárgyalással, vajjon egyáltalán reflektál-e biztosítékra.

A kir. utmesteri iskola vizsgája. Márc. 28—31-ig tartatott meg a két éves tanfolyam terjedő utmesteri iskola vizsgája, melyen Kovách Lajos miniszteri műszaki tanácsos elnökléte alatt mind a 18 hallgató képesítettet, 3 jeles, 7 jó, 8 elégséges eredménnyel.

Egy elfeledett szobor. A nyitrai új törvényszéki palota előtt felállítandó Szűz Mária szoborra érkezett hozzánk e héten Szurmaj Józsefné úrnőtől helyben 10 kor., N. N. jel alatt Nyitra 20 kor., R. I. I. Nyitra 3 kor. Hozzá adva a lapunk előző számában kimutatott 726 kor-hoz lesz főösszeg 759 kor. Isten fizesse meg!

Súlyos baleset érte mulatás kibatalon csütörtökön este llyai Károly pénzügyi hivatalnokot. A fiatal ember egy szántói vízzel teit üveget vágott az asztalhoz, de úgy, hogy annak torkát a kezében tartotta. Az üveg ketté törve, oly szerencsétlenül érte gazdájának jobb kezét, hogy azon egy hatalmas sebet vágott, átvágván az ütőeret is. A vér vastag sugárban fecskendezett szét. A kávéház vendégei fejvesztetten tömörültek llyai köré. Szerencsére ott volt Dr. Arkenberg kórházi orvos, aki a lehető legrövidebb idő alatt elállította a vérzést.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon ismerőseimnek és jó barátainak, akik Istenben boldogult nagybátyám, Aujeszky Rezső úr temetésén résztvettek és ezen résztvevő jelenlétük által fájdalomukat enyhíteni szivesek voltak, ez uton fejezem ki a magam és rokonságunk őszinte köszönetét. Nyitra, 1905. évi március hó 31-én Aujeszky József.

Villamos színház vállalat érkezett városunkba, mely ma kezdő változatos előadásait; ezek 1/28 és 1/29 órákor tartanak. Urániahoz hasonló vállalat, melyre olvasóink figyelmét ezennel fölhívjuk.

A zsolnai mandatum megsemmisítése nagy riadalmat okozott a szabadelvű párt hívei között. Rudnay Istvánnak dístelen bukása kétségbe ejtette a volt főkorteseket, mert a választási költségek sok ezer koronára rugó összege még nincs kifizetve. A *peticionálás költségeit, körülbelül 6000 koronát, szintén a Rudnay pártnak* kell most fedeznie. Annál nagyobb a leikesedés a Smialovszky-párt hívei között. Már szerdán estefelől táviratilag jött híre a mandatum megsemmisítésének, mire rögtön előkerültek az ellenzéki zászlók s zajos muzsikaszóval éltették az ellenzéki főkorteseket Smialovszky Valért, mint képviselőjelöltet. Csütörtökön már nagy falragaszokkal hirdették a Trencsénmegyében még nem tapasztalt szabadelvű kudarcot. Érdekes, hogy a liberális párt most egész komolyan, néppárti jelöltet keres. A zsidók is erősen ígérnek, hogy a néppártra fognak szavazni. Eddig zsolnai tudósítónk. Mi természetesen semmit sem adunk a zsolnai liberálisok ezen hitegetésére, márcsak azon egyszerű okból, hogy a koalíció *ad hoc* még feáll, és a néppárt nem állhat ott jelöltet, ahol ellenzéki jelölt volt előbb. — A zsolnai mandatum sorsa egyébként Nyitramegyét is közelebből érinti, mert itt hasonló eset forog fen a verbói kerületben. Rudnyánszky György, Verbókerületi szabadelvű képviselő, szintén csak januarius hó elején adta be lemondását, azt az alispán tudomásul vette, de mai napig még megyei közgyűlés nem volt, mely a lemondást elfogadta volna. Minthogy Rudnyánszky szintén szolgabíró volt

azon járásban, melyre kerülete terjed, s mint-hogy mandatumát a nemzetiségek megtámadták nem szenved kétséget, hogy a zsolnai esetben hozott kuriai döntést ráhuzzák a verbói képviselőre is, még azon esetben is, ha a petícióban ezen előre nem látott mozzanat nincsen felemlítve.

Egy halott költőzködése. Nehai br. Seckendorff Hermann volt csendőralezredes, br. Seckendorff Egon édesatyja, aki 1890-ben elhunyt Kochanócon, hulláját március hó 29-én Kochanóconról Bécsbe szállították át.

Irodalmi estély. A szív és lélek műveltségének megőrzése végett alakult a nyitrai izraelita leányegyesület, mely abban a körben, melyre hatása kiterjed, józan felfogást, egyszerűséget, emberszeretetet, magasabb műveltséget, ősi erényt terjeszt. Bele akar nyulni az idő kerekébe, mely lefelé vezet a lejtőn. A legnagyobb hévvel és bensőséggel törekszik arra, hogy az eszményi egyszerűséget, a családi érzést, józan világfelfogást, önmivelődési hajlamot kedveltesse meg tagjaival. Havonta két gyűlést tart, melyen az egyesület tagjai felolvassnak, szavalnak, eszmét cserélnek, irókat és műveiket ismertetik stb. Március 25-én is hasonló estélyt rendezett, mely a városház nagytermében, melyet az egyesület erre a célra csinosan dekorált, igen nagy és előkelő közönség jelenlétében folyt le; legalább 300-an voltak jelen.

Erdélyi Lipót néptanító, az egyesület alapítója és vezetője nyitotta meg az estélyt néhány üdvözlő szóval, Kohn Blanka „Hervója történetét” szavalta nem mindennapi tudással. Az iskolai színvonalat messze fölülmúló tökéletességgel, értelemmel, érzéssel és drámai erővel adta elő ez a serdülő leány azt a költeményt, mely a honárulás förtelmes vétkét vértfagyasztóan festi.

Faith Olga a budapesti főzöiskoláról ötleles előadást tartott bájos közvetlenséggel. Szellemes ötleit annyi bájjal közölte, hogy hallgatók el sem tudtak telni azokkal. Felolvasásának merituma azonban az volt, hogy a legjobb magyar főzöiskola a derek magyar anyák családi tüzhelyén keresendő. — Goldberger Aranka Farkas imrénének „A vén cigány” című melódrámáját adta elő; zongorán Ungár Elemér kísérte. Ertelemszerű érzéssel szavalat volt ez, melyhez a zenei kíséret kitünően alkalmazkodott; a hallgatókra mély hatással volt a műsornak ezen pontja. Majd dr. Hajdu Miklós a „Nap” című budapesti napilap segédszerkesztője „Szerkesztői üzenetek” címen szellemes felolvasást tartott. A figyelmet lebilincselően, mulatató modorban ismertette a naiv közönség kíváncsiságát. Korszerű színvonalon álló előadását hallgatói sokáig nem fogják felejteni Horetzky Etelka Kiss Józsefnék „Szép Batóné” című balladáját szavalta erős hatással, a költemény az érzékiség fektelenségét festi. — Fischer Mór gépészmérnök saját tapasztalatai alapján tartott előadást. A művelt és világlátott férfiú egy egész órán át gyönyörködtette hallgatóit vonzó és magasban szárnyaló előadásával, melyet Rasovszky nyitrai fényképész remekül sikerült vetített képekkel illusztrált. Még Schiller Gizella pergő nyelvén perült le egy vig monológ a türelmetlen fiatal asszonyok felsüléséről, sok bájjal és eleven-séggel, mire Faith Ilonka a lelkővel kedves modoru zárószavaiban a nagy közönség jó indulatába ajánlotta az egyesületet. A válogatott szép közönség 2 1/2 órán át ki nem fáradó érdeklődéssel gyönyörködött a szebbnél-szebb előadásokban és nem győzte dícsérni az agilis egyesületet, mely rövid idő alatt számottevő tényezővé vált a nyitrai izraelita leányok nevelésében.

Az érsekújvári népbanknál történt sikkasztásról teljesen megbízható forrásból vettük a következő értesítést. A sikkasztás nem oly nagymérvű, mint amekkorának az első ijedtségben képzelték. Krocák Károly a magyar penzintézetek országos szövetségének igazgatója a hiányt 34151 kor. 88 fillérben állapította meg. Ezt az összeget Kratochwilla főkönyvelő több éven keresztül apróbb tetelekben a beszédés végett az intézethez küldött váltók és utalványok kezelésénél sikkasztotta el, az igazgatóság és a felügyelőbizottság tagjai a kiderített hiányt azonnal fedezték s a rossz utra tévedt könyvelő családja ebből is megterített már 17000 koronát. A sikkasztást Kratochwilla egyedüli követte el — és Konrád Miklós penztárnok volt az, aki a sikkasztást felfedezte. Egyes betevők — amint a sikkasztásnak híre ment, kivettek betétjeiket, de tömeges kivétel vagy megrohanás egyáltalán nem történt. A rossz hír hatása alatt kivett betetek összege alig 4%-át teszi ki az összes beteteknek. Hogy a közönség ily nyugodtan fogta fel a dolgot, — az annak tulajdonítható, hogy az igazgatóság rögtön s egész erélyvel neki látott a baj orvoslásának. Megnyugtatólag hatott az is, hogy a hiány kiderítésére az igazgatóság Krocák Károly igazgatót kérte fel és igen jó hatással volt az is, hogy az osztrák-magyar bank nyitrai bankfőnöke Tichy Tivadar ott járt Érsekújvárról és személyesen győződött meg a hiány nagyságáról és arról is, hogy a hiány fedezve van. Az ügymenet a népbanknál már visszatért a rendes medrébe.

A nyitrai kath. körben a bőjti felolvasások befejezésül április 2-án (vasárnap) esti 6¹/₂ órakor „Madonna” képek lesznek bemutatva vetítéssel. A leghíresebb festőművészek képei fognak vetítés által szemünk előtt elvonulni Roch Gyula főgimnáziumi tanár szíves közreműködése és Dr. Kaszala János teológiai tanár ismertetése mellett. A képek mind finom kivitelűek, Düsseldorfból ezen célra hozatvák. Ezen előadásra különösen felhívjuk az érdeklődők figyelmét. Az előadás kezdete esti hét órakor!

Uránia. A modern paedagogia kétségkívül helyesen tanítja, hogy az ismeretszerzésnek egyik legkönnyebb módja: a szemléltető oktatás. A helybeli kath. közműves egyesület ügybuzgó elnöksége azért szerencsés eszmét karolt fel, midőn vetített képekkel kísért felolvasások, szabad előadások keretében a kör tagjainak ismereteit bővítte. A nagy bőjti időnek éppen megfelelt a mult heti műsor, midőn 30 vetített s szépen sikerült képben mutatták be az Úr Jézus életét. Ez alkalommal Hevera János úr szabad előadásával gyönyörködtette a hallgatóságot. Úgyesen bele-szólt hasonlatai, az egyes történetek az életre való praktikus alkalmazása, zajos tapsokat és sűrű helyesléseket érdemelt ki a jelenvolt számos előkelő közönség részéről. Mily érdekesen beszélt bizonyítja azon körülmény, hogy a közönség 7/4 óráig egy huzamban megelégedéssel és ragaszkodó türelemmel hallgatta végig. Vivant sequentes!

Tűzoltóink zenekara. A mi agilis tűzoltóparancsnokunk Ronchetti Oszkár legújabb egy tűzoltózenekar alapításának eszméjét vette fel. A terv egy kis jóakarattal mellett igen könnyen viheto keresztül. Köztudomású ugyanis, hogy a „Nyitrai zenekedvelők” egylete már felszólt: Nyitra városának tehát jelenleg személféle fuvóhangszerekkel felszerelt zenekara nincsen, — ezen tekintetben tehát még a darázsok is tultesnek mirajunk... A zenekedvelők felosztott egyletének hangszerei azonban még nagyrészt hasznavehető állapotban vannak és jelenleg az önkéntes tűzoltótestület tulajdona; ezen hangszereket ennél fogva csekély javítás után használni lehet. Tekintetbe véve már most azon jelentős körülményt, hogy a „Sóványa” bandájának összes tagjai beléptek a tűzoltó testületbe a főparancsnoktól előttük hangoztatott azon céllal, hogy a testületnek zeneértő tagjait alaposan kiképezvén tökéletes zenekart alapítsanak: — jogos reményeket táplálhatunk eme kedves tervnek megvalósulása iránt. Ertesülésünk szerint a banda karmestere már a jövő hét folyamán kezdi meg a tanítást és tekintve ezen szakmában tanúsított kiváló ügyességét, úgy hisszük hogy egy fél év multán már gyönyörködhetünk a saját tűzoltózenekarunk hangversenyeiben... Tehát csak szorgalmasan!

Megint egy gyilkosság. Hétfőn márc. 27-én reggel a vásárra jövők egy véreben azó holttestet találtak a toronosi országút mentén haladó árokban. A fején három hatalmas késszúrásnak a sebe tátongott. Az emberek rögtön bejelentették az esetet a nyitrai csendőrségnek és a helyszínen megjelent vizsgálat gyilkosság büntetést állapította meg. Ezután beszállították a holttestet a temetőnél lévő hullaházba, ahol azt természetesen boncolni kellett. A szerencsétlen áldozat neve Krábik Mihály egy béres aki Pusztagegerin szolgált. Vasárnap délután egy hid-utcai korcsmában pálinkázott két mostoha fiával, akik Aitner földbirtokos szolgálatában allanak. Midőn beesteledett az apa együtt távozott a korcsmából két fiával és nagyon természetes, hogy a csendőrség első gyanuja a két mostoha fiu ellen irányult. Ezt a gyanut csak megerősítette, hogy a vallatás során nem igen tudtak számot adni arról, hogy hol hagyták el mostoha apjukat. De a nyomozás még tovább folyik, mert az eddig talált jelek nem elég világosan bizonyítják a két fiu bűnösségét.

A sztrajk vége. Lapunk előző számaiban megemlékeztünk arról, hogy a mesterek terrorizálása Nyitra is megkezdődött, sztrajkolt a közművesek és ácsok egy része. A mestereket akarták lehetetlenné tenni, bieskájuk azonban betörött, most ők húzzák a rövidebbet. Benyújtottak ugyanis a mesterekhez egy 17 pontból álló memorandumot, melyben részben méltányos és részben oly pontok vannak, melyekkel pressiót akartak gyakorolni a mesterekre, és ők akarták a többi között megállapítani, hogy a mester kiket vehet föl, pl. a 9-ik pontban azt mondják... „a munkaadók csak oly segédeket alkalmazhatnak, akik a Magyarországi Építőmunkások Országos Szövetségének tagjai”. Ez a socialdemokrata egyesület. 10. Május elseje munkaszüneti napnak tekintetik. 15. A bizalmi férfi rendszer elismerése stb. stb. E pon-

tokra a mesterek igen humanus módon megszerkesztett munkarendet állapítottak meg 14 pontban, melylyel minden jogos kívánalomnak eleget tettek, a munka óra szerint díjaztatik, amint a mester előre megállapodott a munkással, vidéki munkánál 10% emelés, utazásra 4 órai munkaidőt számítanak, a szeszies ital hozatalát megtiltják stb. Különösen helyeseljük a 14-ik pontot: „A munkaadók első sorban a helybeli képzett és fedhetetlen életű segédeket tartoznak munkába fogadni, de szabad választásukban a felfogadással senki sem korlátozhatja és semmiféle bizalmi férfi rendszert el nem ismer”. Ezen pontokat a kath. közműves egyesület tagjai el is fogadták, s azóta dolgoznak, — a munkaadók a socialdemokratákkal azonban szóba sem allanak, mert elég munkásuk van, azok most munka nélkül vannak, s családjaik kétségbeesve néznek a bizonytalan jövő felé. A kath. közműves egyesület elnöksége volt a munkaadóknál, hogy a drága megélhetési viszonyokra való tekintettel emeljék föl a fizetést, és ezek meg is ígérték. A követelésnek meg van a maga háttára, a socialisták méltatlanul bántak el munkaadókkal, ezek a sztrajkot meg nem érdemelték, de a rövidebbet ime már is ők húzzák. Ebből az a tanulság, hogy agitátorokra ne hallgassanak és elégedjenek meg a tisztességes bérrrel.

Köszönetnyilvánítás. Öngyméltósága Bende Imre püspök ur, a kisúcaujhelyi tűzkárosltsak iránti atjai jó indulatának újabb jeléül, az ottani B. Szűz Mária templom megrongált kerítésének helyreállítására — tekintettel a fedezet nélküli tetemes költségekre — a kegyes alapítványokból 300, sajátjából pedig 50, összesen 350 koronát utalványozni kegyes volt. Ezen nagylelkű adományáért a maga és hívei nevében hálás köszönetet mond Oexcelenciájának. Kisúcaujhely, 1905. márc. 27. *Szűz Mária*, esperesplébános.

A márcz. 15-iki bizottság által rendezett gyűjtés alkalmával adakoztak: Árpássy Imre 5 k., X. Y. 5 k., Dr. Sztránszky I. 5 k., Faschler F. 2 k., Boxhorn V. 2 k., Ocskay L. 2 k., Eötvös B. 2 k., Ronchetti O. 2 k., Vagyon M. 2 k., Somogyi N. 1 k., Deák J. 1 k., Steiner M. 2 k., Ötvös Ö. 1 k., Pazsiczky J. 1 k., Szlanits J. 1 k., N. N. 50 fill., Kozmóvszky Ö. 3 k., Magyar M. 2 k., Ammer I. 1 k., Kohn R. 2 k., Lakits I. 2 k., Jánossy J. 1 k., Herverth J. 2 k., Erdeős A. 1 k., Merkader E. 1 k., Fillberger V. 1 k., N. N. 1 k., N. N. 1 k., N. N. 50 fill., N. N. 1 k., Szulyovszky D. 2 k., Misner Zs. 50 fill., Danzinger Zs. 1 k., Babóthy O. 2 k., Babóthy T. 2 k., dr. Kállay N. 1 k., N. N. 1 k., Juhász S. 5 k., Wutzay M. 1 k., Novotny V. 1 k., Modrányi J. 1 k., Csemniczky G. 1 k., Kopsányi N. 1 k., N. N. 1 k., dr. Szathmáry I. 1 k., Markhot Gy. 5 k., Steiner Gy. 1 k., Kocsis József 1 k., dr. Kopp T. 1 k., Miklóssy D. 1 k., Sarmaság G. 1 k., Német K. 1 k., Konrád F. 1 k., Faulhaber J. 1 k., Geszti A. 50 fill., Veszpremi D. 1 k., Höllrigl J. 1 kor. — Ezen kegyes adományokért ezuttal is köszönetet mond az állandó bizottság.

Adományok. A kisúcaujhelyi leégett templom újrakepítésére adakoztak: *Tipula Amália öngyűssége útján:* Toesek Imréné, Palkó Mariska úrhölgyek 4-4 korona; Kostyal Mária, öz. Szail Arnoldné, Tvrý Valburga, Vollek Antónia, Vazulik Antalné, öz. Steklács Jánosné, Pazar Jánosné úrhölgyek 2-2 korona; Komárik Mária, öz. Nikl Mihályné, Balazsovics Jánosné, Petkes Lászlóné, Martinko Anna, Koch Mihályné úrhölgyek 1-1 korona; öz. Bokross Pálné 40 fill., Tuna Ferenéné 60 fill. — *Pf. Csefalvay Aladár úr útján:* Pálóssy Jánosné urnő gyűjtése 11 kor. 20 fill., Gasparovics család 3 kor., Kubinyi Endréné, Csiba Ferenéné (Vajszka) M. J. urnő 2-2 kor.; Kubinyi Endre, Prtyala Márton urak 1-1 kor. Isten fizesse meg! — Kisúcaujhely 1905. márc. 22. — *Szűz Mária*, esperesplébános.

A nyitramegyei gazdasági egyesület f. évi április hó 10-én, hétfőn délelőtt 9 órakor Nyitra, saját helyiségében (Kossuth-tér 3b) igazgató-választmányi ülést tart, melyre mint az igazgató-választmány tagjai tisztelettel meghívják. Nyitra, március hó. Tanácskozási tárgyak: 1. Miniszteri rendeletek előterjesztése. 2. Állásfoglalás a német kereskedelmi szerződés tárgyában. 3. A mult évi állatösszeírás eredményeinek bejelentése. 4. Jelentés a kosárfonási tanfolyamokról. 5. Jelentés a téli előadásokról és a szenici vásárra vonatkozó előkészületekről. 6. A folyó évi állatdíjazási tervet benyújtása. 7. Jelentés a kedvezményes áru 600 q. kincstári korpa mikénti szétosztásáról. 8. Jelentés a gőzkezeszövetkezeti akcióról. 9. Jelentés a mintagazdaságok berendezéséről. 10. A kedvezményes vasuti szállítási igénybevételre jogosító igazolványok kiállításáért az egyesület javára szedendő díj megállapítása. 11. Új tagok bejelentése. 12. Folyó ügyek elintézése.

Mese Anyos Pálról. Anyos Pálról, a magyar pálosszerzetéről, ki peszimiztikus lírájával helyet biztosított magának a magyar irodalomtörténet alakjai közt, *Gagyhy Dénes* pozsonyi áll. főreáliskolai tanár az „Egyetértés” 1905. márc. 12. számában tárcát írt. A tárcában az író arra következtet, hogy Anyos peszimizmusának és szerelmi lírájának oka boldogtalan szerelme, melylyel egy *zsidóledny* iránt viseltetett. Minthogy erre nézve hiteles adatok sem az irodalomtörténetben, sem másutt fel nem találhatók s mint hogy a tárcában foglalt adatok — ha alapjuk nincs — egy elhunyt szerzetest kompromittálnak, az Országos Pázmány Egyesület védőirodája abból az elvből kiindulva, hogy de mortuis nil, nisi verum, levéllel fordult a szerzőhöz, melyben felkérte őt, nyilatkozzék, vajjon talált-e erre vonatkozó, ezt a feltevést támogató biztos adatokat? *Gagyhy* tanár nyilatkozott is, kijelentve, hogy *tárcája nem akart magasabb tudományos célt szolgálni, csupán belletrisztikus irányú és a közönség mulattatására van szánva; a benne foglalt adatok pedig a képzelt színes, ragyogó játékának születtei, redlialapjok nincsen.* Minthogy így Anyos Pál emlékének is tartozunk a valóság közléseivel, szükségesnek tartottuk e sorok közzétételét.

„Öngyilkos apácák” címen az „Egyetértés”, a „Nap” és a „Kuruc-Ujság” márc. 24. számaiban napihir jelent meg, mely szerint *Konsky* Róza és *Leysol* Gerda charlottenburgi apácák öngyilkosokká lettek. — Sejdítvén, hogy e sorokban tendenciózus elferdítés leledzik, az Orsz. Pázmány Egyesület védőirodája az aacheni „Rechtsschutzstelle für die kath. Geistlichkeit Deutschlands” irodához fordult felvilágosításért, honnan azt az értesítést kapta, hogy a fentnevezett lapok által öngyilkos apácáknak deklarált hölgyek *evangelikus világi ápolónők voltak.* Erdemesnek tartjuk e sorokat az igazság kedvéért közzétenni és konstata- ljuk, hogy a rossz információ és a malícia mi mindent eredményezhet. (O. P. E. V. I.)

A trieszti általános biztosító-társaság (Assicurazioni generali) f. é. március hó 18-án tartott 73-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1904. évi mérlegek. Az előzőnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1904. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 710.811,866 korona és 28 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 32.134,119 korona és 97 fillérre rúgtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 16.145,171 korona 85 fillérrel 190.337,407 kor. 01 fillérre emelkedett. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betöréses-lopás elleni és tűkörüveg-biztosítást a díjbevétel 13.630.592,710 korona biztosítási összeg után 22.391,739 korona 50 fillér volt, miből 8.722,170 korona 40 fillér viszontbiztosításra fordítottat úgy, hogy a tiszta díjbevétel 13.669,569 korona 55 fillérre rúgott, mely összegből 9.447,372 korona 69 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 90.301,649 korona 69 fillér.

A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3.646,057 korona 20 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.547,460 korona 56 fillérre rúgott. **Károkat a társaság 1904-ben 29.008,350 korona 42 fillért folyósított.** Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 797.690,516 korona és 38 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen **25.851,064** korona 11 fillérre rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti **nyereség-tartalék**, mely 5.250,000 koronát tesz ki, az **értékpapírok árfolyam-ingadozására** alakított tartalék, mely a 3.729,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 13.699,889 korona 05 fillérre emelkedett, továbbá felemelendő a 160,000 koronára rugó **kétes követelések tartaléka** és az 590,587 korona 53 fillérnyi ingatlan tartalék. Ezekon kívül fennáll még egy 1.150,587 korona 53 fillért kitevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsen.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az ideí át- utalások folytán 227.329,923 kor. 25 fillérről **247.497,914** korona 42 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálogkövetelések	38.468,591 k. 65 f.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	20.002,699 „ 07 „
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	750,570 „ 92 „
4. Értékpapírok	172.857,054 „ 11 „
5. Tárcá váltók	946,236 „ 23 „
6. A részvényesek biztosított adósságlelei	7.350,000 „ — „
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelései, a hitelezők követeléseinek levonásával	7.122,762 „ 44 „
Összesen	247.497,914 k. 42 f.

Ezen értékekből 51-5 millió korona magyar értékekre esik.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a *Ferenc József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említsére méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferenc József keserűvizet*, 18-26

Minden háziasszony
bűszkesége a jó kávé

Kathreiner-féle

Kneipp-malata kávénak

egyetlen háztartásban sem
volna szabad többé hiányoz-
nia a kávéital készítésénél.

Csak az eredeti csomagokat kér-
jék a „KATHEINER” névvel.

Irodalom.

Ritkán olvas az ember könyvet oly élvezet-
tel, mint midőn kezébe veszi Keményfy K. Dániel:
„A modern keresztény politika érvényesülésének
akadályai” című művét. Különösen napjainkban
vonzó és tanulságos olvasmány, midőn a liberá-
lizmus mintegy végvonaglásban szenved, az em-
ber megelégedetten azt kénytelen konstatálni,
hogy e rendszer csufos bukását már sokkal ré-
gebben megérdemelte volna. A liberalizmus 38
éves kormányzásának hü tükret találjuk benne,
megleljük az eéedményét is: a stréberség megre-
mentését, a középosztály lekenyerezését, az ide-
gen elem felkarolását és a katolicizmus háttérbe
szorítását stb. stb. Sajogva a fájdalomtól olvassuk
az egyház magatartását a konzervatív áramlatok-
kal szemben, midőn csekély kivétellel odavetette
magát a klerus a liberalizmus polyp karjaiba,
mennyi mulasztás történt a multban, — szép kü-
lönösen a liberális katolicizmus és az alsó pap-
ság című fejezete s megható b. Palásthy püspök
jósolata a papság magatartásáról. Szépen vezeti le
a keresztény politika jövőjét, mely a papságtól,
a katolikusoktól és a néppárttól függ. E köny-
vet olvasni kell; szabatos és ügyes előadásával,
a tények hü és vonzó előadásával lebilincseli az
ember figyelmet és utálattal fordul el az ember
azon rendszertől, mely ily korrupciót képes volt
előidézni. A ki a keresztény magyar politika hü
jellemzését tudni akarja, e könyvet nem nélkülö-
zheti. Azért ezen könyvet melegen ajánljuk,
nem lehet napjainkban világi vagy papi ház, ahol
ezt nélkülözni lehetne. Megrendelhető a Szent
István-Társulatnál Budapesten. Ara K 2-50. —1.

„Kereskedelmi Reformok” cím alatt
érdekes és tanulságos füzetet irt *Verebely Géza*
nyitrai divat- és rövid áru kereskedő, a ki mű-
veltségével, üzletének szolid és értelmes vezeté-
sével már Nyitraú való eddigi rövid tartózkodása
alatt is megszerezte magának a társadalmi körök
rokonszenvét.

A 78 lapra terjedő füzetben talpra esett
fejtegetéseket találunk mindazokról a tétélekről,
melyek a kereskedelmi törvényhozás reformja
szempontjából megvitatásra szorulnak. Az életre
való eszmék, célszerű javaslatok egész raja vonul
fel a törvényhozási feladatok szemhatárára s a
mi a fejtegetéseknek, a kidomborított nézőpon-
toknak kiváló értéket ad, az az a gyakorlati fel-
fogás, mely a vitatott tétélek igazságát a keres-
kedelmi élettapasztalatra alapozza.

Különösen figyelemre méltók a füzet azon
cikkelyei, melyekben a szerző a kereskedelmi al-
kalmazottakról, a realitás védelméről a kereske-
delmi versenyről, külkereskedelmünk fejlesztésé-
ről, a vasárnapi munkaszünetről értekezik.

A laikus közönség által is élvezettel olvas-
ható füzetet az a józan keresztény szellem lengi
át, mely a szerző egész gondolkodásmódját át-
hatja s üzletének a vezetését is irányítja.

Közgazdaság.

Emlékezzünk gyümölcsfaínról.

Irta: Paska István.

A gyümölcsfák terméketlenségének egyik
talán ritkábban előforduló oka a talajban kere-
sendő. Hazánk felvidéke a zord részeket kivéve,
igen alkalmas a gyümölcsfatenyésztésre. S ha itt-
ott mégis a talajban van a hiba, ez azért van,
mert éveken át a gyümölcsfa gyökereit semmi
táplálékot nem kaptak. Erre legalkalmasabb a
higitott trágyalé pócegödör ürülek és a mű-
trágya. Így sokan gyümölcsfáikat trágyázzák is,
de a kivételben nem helyesen járnak el, ameny-
nyiben a trágyalét közvetlen a fatörzsre öntik
ki, holott azt a törzs körül 1-2 méternyi távol-
ságban kellene széttergetni. Így lehet a gyü-
mölcsfát az év bármelyik szakában trágyázni, de

erre mégis legalkalmasabb a tél és a korai ta-
vasz. A gyümölcsfák ilyen trágyázása magával
hozza azt, hogy a gyümölcsfa koronája alatti föld
az évben gyakrabban porhanyitanék és alája sem-
mit sem szabad ültetni és így a gaznak és fűnek
se szabad alatta nőnie.

Nagy kárára van a gyümölcsfáknak az is,
ha a fák sűrűn vannak egymás mellé ültetve. Az
ilyen sűrűn ültetett fák egymástól ellopják az
éltető és termékenyítő napsugarat, amely nélkül
pedig a gyümölcs semmi fán se terem, mert a
virágrügyek csak napon képződnek. Az ilyen sū-
rűn ültetett fák again terem nem gyümölcs, de
moha és különféle penészgombák. Ezen csak úgy
lehet segíteni, ha a fákat ritkítjuk, sőt az egyes
fák sűrű ágait is ki kell ritkítani.

Csak az a gyümölcs jó és élvezetes, amely
a nap sugarainak van kitéve, ellenben az árnyék-
ban megtermett gyümölcsnek semmi ize sincsen.
Gyakorlott gyümölcsstermelőnek e téren olyan
biztos tapasztalatai vannak, hogy pl. a téli alma
fajtákon szedett gyümölcsnek minden egyes pél-
dányáról tudja megmondani, hogy melyik napos
és melyik árnyékos helyen növekedett, illetve,
hogy melyik jó és melyik kevésbbé jó. A száraz
ágakat eleven részüknel minden tavasszal le
kell nyesni, ellenben még az is kiszárad, amely
tavasszal még egészséges volt.

Minden gyümölcsfásere legjobb és legol-
csóbb tapasz a földből készített sár, csak valami
ronggyal körül kell kötni, hogy a sártapasz
megszáradván, róla le ne pattogjon. Mohától és
egyéb penészgombáktól úgy mentjük meg a gyü-
mölcsfát, ha törzsét méz és rézgálic oldattal
összszel bekenjük, amely minél erősebb, annál biz-
tosabban hat. Az ágakra tapadt mohától pedig a
fát úgy szabadítjuk meg, ha azt éles eszközzel
levakarjuk és aztán a permetezőgép segélyével 2%
méztejvel megpermetezzük. A permetezőgép Mauth-
nernél Bpsten kapható, ára 21 kor.

FURDA KÁROLY SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
NYITRA, TÓTH VILMOS UTCA 4. SZÁM.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni,
hogy üzlettársamtól elváltam és Nyitrán, Tóth Vilmos u. 4. sz. a.

szobafestő és mázoló-műhelyt
nyitottam, melyben minden e szakmába vágó munkát, u. m.
**templom-, szoba- és cimfestészetet, épület-, butor-
és lemez-mázolást, valamint szoba-kárpit munkálato-
kat és szoba-távirdák felállítását és javítását**

az egyszerűtől a legfinomabb kidolgozásig és a legszolidabb árak
mellett készítek. — E téren számos éven át szerzett tapasztalataim
folytán azon helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igények-
nek is megfelellehetek. — Midőn magamat a n. é. közönség szives
jóindulatába ajánlom, tisztelettel kérem, hogy megrendeléseit, me-
lyekkel mostanáig megbizott, továbbra is részemre fentartani
teljes tisztelettel

Maradok **FURDA KÁROLY,**
festő és mázoló

UJ ÜZLET! Guttmann Sámuel **UJ ÜZLET!**

Nyitrán, Tóth Vilmos utca 10. szám.

Kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhák
óriási választékban a legjutányosabb áron kaphatók.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

A gyümölcsfák terméketlenségének leggyakoribb okai a különféle kártékony rovarok, a melyekről a gyümölcsfatermesztő közönség legnagyobb részének alig van fogalma. Középünk a gyümölcsfára nézve kártékony rovarok közül csupán a hernyót ismeri. A ki fát a hernyófészkektől megtisztította, ám ne gondolja, hogy egyéb kártékony rovaroktól nem kell félnie. A hernyóknál vannak még veszedelmesebb rovarok is, nem csak azért, mert szinten nagy pusztítást visznek véghez a gyümölcsfákon, hanem azért is, mert lévén aprók, és így a szabad szemmel alig észrevehetőek, igen nehéz a védekezés ellenük. Ilyen pl. a bimbólikasztó bogár a mely tavasszal az alma és a körtefa virágaiban iszonyatos pusztítást szokott végezni. Tavasszal ugyanis az alma és a körtefán a virágzások sokszor látjuk, hogy amíg az egyes bimbók ki nyílnak és gyümölcsöt is kötnek, addig más bimbók nem nyílnak ki, megbáruulnak és elszáradnak. Ha az ilyen ki nem nyílt bimbót felszakítjuk, belsejében sárgás színű lábatlan kukacot találunk, a mely a bimbó belső szerveit elragta, a mi miatt a bimbó aztán ki nem nyílt és ott gyümölcsöt nem kötött. Ezen rovar egyes körte de különösen almafákon oly nagy mennyiségben fölép, hogy ha ellene nem védekezünk, a virágbimbókat mind elpusztítja, illetve a fát a virágzás évében teljesen terméketlenné teszi. Ez ellen a törpe vagy legalább fél magas fácskáknál úgy védekezünk, ha a ki nem nyílt, megbáruult és elszárat bimbókat, illetve az azokban levő lábatlan kukacokat leszedjük és elpusztítjuk.

De ismétlem ezen eljárással csak ott érünk célt, a hol kevés fa van, és a hol a fák alacsony növések. A hol sok fa van, és a hol a fák magasak, ott a praktikus pomológusok azt tanácsolják, hogy a megmetelyezett fákat március végén de különösen április első napjaiban reggel napkeltekor meg kell rázogtatni, amikor a rovarok félig dermedt állapotban lehullanak a fa alá terített lepedőre és aztán elpusztítjuk. Ilyen rázaskor más kártékony rovarok is lehullanak. En azonban az ilyen rázogattással nem sokra mentem, azért elhatároztam, hogy fákra permetezett méreggel elpusztítom a veszedelmes rovarokat. Ilyen hatásos mérgek a thanaton és a kénmáj.

Az előbbi dohányból készül a folyadék alakjában plehdobozokban minden nagyobb dohánytözsében kapható. Ára kilónként 2 kor. Az utóbbi olvasztott kénből készül és téglalakú darabokban kapható, tudtommal csupán Majerfi Zoltánnál Keckeméten. Ára 5 kilós csomagoknak *póstával együtt* 5 kor. Kilója tehát circa 80 fillérbe kerül.

(Folyt. köv.)

Vadászati bérlet.

A „Kis-Czétény” községi vadászati jog **1905. évi aug. 1-től 1907. évi augusztus hó 1-ig.** az árverésnél megszabott évi **330 Korona bérfizetés** mellett hasznbérbe vehetők.

A bérlő a bérlet használatát azonnal átveheti és **folyó évi aug. 1-ig** ingyen átveheti. Megkeresések Hertelendy Ferenc (Pozsony, Bél Mátyás utca 25.) intézendők. 3-3.

Kitünő

minőségű

„Togo”

száj- és fogviz a fogak ápolására, jobbat nem ajánlhatunk.

Egyszeri próba meggyőz mindenkit. Használati utasítás mellékelve.

Kapható: **EINCZINGER JÓZSEF és TSA** fűszerkereskedésében Nyitrán.

Nyitra legújabb és legmodernebb üzlete

VEREBÉLY GÉZA VÁRMEGYE-UTCA 16.

Ajánlja dúsan felszerelt

RAKTÁRÁT

uri-, női divat, fehérnemű, asztalnemű, kézmű, szövött- és rövid-árakban

a n. é. közönség szives figyelmébe.

A cég csak elsőrangú, megbízható gyártmányokat tart raktáron.

Kitünő magyar gyártmányok: pécsi bőr keztyűk, szépségi asztalneműk és vásznak; Pelikán és Gyukits-féle kalapok, rózsahegyi pamutvásznak, nagyenyedi harisnyák, ó-budai voilek, stb.

Francia és angol tavaszi női szövet különlegességek.

Siegl-féle lenvásznak. — Regenhartd és Raymann-féle asztalneműk.

Schroll-féle sifonok.

Cosmanosi voilek, francia batisztok, delaineek, zefirek.

Angol ruha vásznak.

Tavaszi férfi kalapudonságok, nyakendő különlegességek s egyéb férfidivat cikkek.

Bélés és rövid árak.

A cég melegen ajánlja saját utasítása szerint készült, eddig bármily néven elnevezett minőségeket felülmúló

„TÜNDÉRVÁSZNÁT”

PAMUTFONÁL

mely ágyneműekre és női ingekre felette alkalmas. 3 minőségben van raktáron;

I-ső minőség 1 vég 23 méter 82 cm. széles K. 17.50

II-ik " " " 23 " 82 cm. " K. 15.30

III-ik " " " 23 " 82 cm. " K. 13.20

3% pénztári engedménnyel.

E kitünő, tündéres szépségű vásznat kizárólagosan csak fenti cégnél lehet beszerezni, miután a gyáros erre szerződésileg kötelezve van.

Minden egyes cikken a **legolcsóbb szabott ár** van feltüntetve, miért is kérem a n. é. közönséget, kegyeskedne a céltalan alkudozást mellőzni.

Tisztelettel esedezem a n. é. közönséghez, méltóztatna üzletemet nagybecsű látogatásával megtisztelni, hogy az árak minősége, szépsége s rendkívüli olcsósága felől — minden vételkötelezettség nélkül — meggyőződést szerezni alkalma nyíljon.

UGYANITT JÓ HÁZBÓL VALÓ KERESZTÉNY FIATALEMBER GYAKORNOKNAK FELVÉTELIK.

Triesti Általános Biztosító Társaság

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

Az „Ujdonságok” rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

a **legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk**

mérlegének főbb számadatait. **Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.**

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betörésses-lopásharangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.”, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset elleni biztosító társaság” számára.

A nyitrai főügynökség: **NYITRAI HITELBANK.**

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mászt nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

Értesítés!

Van szerencsem Nyitra város és vidéke nagyérdemű hölgyközönségének becses figyelmét tisztelettel felhívni az ideiglenes

szabászáti- és varróiskola-tanfolyamra,

melyet **Nyitrán, Káptalan-u. 23. sz. a. 1905. évi április hó 1-én megnyitom.**

Szabad legyen felemlítenem, hogy a 60461. számú miniszteri engedélyen kívül több elismerő okmányokkal rendelkezem, melyek a tanítás biztos sikereért szavatolnak.

Továbbá pedig **saját kidolgozású szabdkézi rajzaim**, egy angolban, valamint francia módszerben is, mértékszerű beosztásom oly könnyű, hogy elméletileg és gyakorlatilag bárki is 8-10 nap alatt megtanulhatja, ezért a fő-súlyt a könnyű varrómód elsajátítására fektetik. A tanító alatt tanítványaim kizárólag saját részükre dolgoznak, bármely divatlap szerint 3-4 ruhat is elkészíthetnek.

Tanításom kiterjed még gyermekruhák-, gallér-, köpeny-, ugabái belépő-, bluz- és mieder-szabás és varrására is.

A tanfolyam, mely csupán 6 hétig tart, **január hó 1-én** vette kezdetét. Vidéki tanítványok — ha járta-ak a varrásban — 2 hét alatt biztosítom, hogy elsajátítják a szabászatot. **Tandij az egész tanfolyamra 30 kor.**

Teljes tisztelettel
özv. Kubiczky Károlyné
okl. szabászó.

Tanítványok jelentkezhetnek április hó 1-étől Nyitrán, Káptalan-utca 23. számú házban.

ELADÓ

30 ezer db. gyökeres **szőlőfásajtvány** portális alanyon: ezerjő (stuláci), olasz rizling és pirosdinka fajkból. fajtiszta és kifogástalan minőségben I. oszt. **165 kor.**, II. oszt. **65 kor.** ezre. **Zöldajtvány** 2 ezer db. monticola alanyon: olasz rizling, I. oszt. **90 kor.** ezre, nagyobb mennyiségű portális I. oszt. sima 15 kor., gyökeres 30 kor. ezre. Megrendeléseket 10% előleg beküldése mellett elfogad **Saguly Dániel** Nagymaros, (Hont megye).

VAJDA J. BUTORGYÁRI RAKTÁRA

NYITRA, PÁRUTCA 22. SZÁM.

Ajánlja dús választékú, szilárd és száraz anyagból készült **háló-, ebédlő-, uri szoba, szalon- és iroda berendezésekből álló**

RAKTÁRÁT,

valamint **vas- és rézbutorait és saját készítményű karpitozott butorait a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, jutányos áron.**

Tessék a címre figyelni!

Legjobb bevásárlási forrás!

Legjobb bevásárlási forrás!

Alapított 1859-ben.

Alapított 1859-ben.

Linkenberg József mint utóda Winterstein Zsigmond vaskereskedőnek.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani dús berendezett raktáramat, hol minden szakmába vágó **vas és festék árú, angollakkok** kocsigyártók, asztalosok, továbbá építőmesterek részére: **valódi Asphalt és elszigetelő lemezek, gipsz, cement, carbolineum, carbol, kátrány, festők és mázolóok részére mindennemű szárazpor és olajfestékek, kencék, terpentin, denaturált szesz; gazdaságok részére kész teherkocsi festék** minden színben, mely csaknem nélkülözhetetlen, megóvjá a kocsit a korai rothadástól, „Torotte“-féle **gépzsir** (Consistent) **dobsinék, dobfogak, csavarok, gépalkatrészek, valódi Winter-féle tengelyek, Steyer sin és patkóvasak, eke alkatrészek** stb. kaphatók. Minden áru oly lelkiismeretes ár mellett lesz számítva, mely ár versenyen kívüli, kívánatra árlapot bérmentve küldök. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve vagyok

mély tisztelettel **Linkenberg József,**
vaskereskedő
Pár-utca 22. szám.

6-15

Uj üzlet!

GUTTMANN SÁMUEL
NYITRA, TÓTH VILMOS UTCA 10. SZÁM.

Uj üzlet!

Kérem egy szóra!
Olvassa el az itt felsoroltakat:

kész férfi-, fiu- és gyermekruha-üzletet

nyitottam, hol a legjobb és legfinomabb kiállítású, minden idénynek megfelelő ruhák óriási választékban mindig raktáron lesznek. Minden kényes izlést kielégítő, a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő ruhák a legjutányosabb áron nálam kaphatók **szabott árak** mellett. Minden egyes darabon az ár fel van tüntetve, úgy hogy a vevők túlfizetésnek nincsenek kitéve, sem pedig alkudozással terhelve. Minden tölem vett ruha általam szigoruan vizsgálat alá lesz véve, úgy hogy minden tekintetben meg kell hogy feleljen. Kérem erről meggyőződést szerezni és becses látogatásával megtisztelni. Készséggel megmutatom a legújabb divat szerint készített ruhákat minden vételkötelezettség nélkül. Főtörökvésem a t. vevőim bizalmát kiérdemelni.

Guttmann Sámuel,
kész férfi-, fiu- és gyermekruha-kereskedő.

GUTTMANN SÁMUEL
NYITRA, TÓTH VILMOS UTCA 10. SZÁM.

GUTTMANN SÁMUEL
NYITRA, TÓTH VILMOS UTCA 10. SZÁM.

Uj üzlet!

GUTTMANN SÁMUEL
NYITRA, TÓTH VILMOS UTCA 10. SZÁM.

Uj üzlet!

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szabadalmazott viharmentes

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Bécs III., Haupstr. 120.

(saját házában.)

Kívánatra ingyen próba, mintakönyv prospektus.

Kronsteiner-féle új zománczott **Homlokzat-festéke** hatóságilag védve. Ötven különböző minta, vízzel keverhető, mosható, viharmentes, tűzálló, zománczott, csak egyszerű mázolás. Jobb, mint az olajfesték. Évek során szállítja cs. és kir. uradalmak, katonai- és civilintézeteknek, vasutaknak stb. **Minden résztvevő kiállításon első díjjal jutalmazva.** Legelősebb festék homlokzatokra, belterületre, különösen iskolák, kórházak, templomok, kaszárnyákhoz stb. és mindenféle más tárgyhoz. **Egy négyzetméter ára 5 fillér.** Meglepő eredmény. **Homlokzat-festék** viharmentes, mézben oldható, 49 minta olajfestékkel azonos. Klgr.-ja 24 fillértől feljebb. 1-15.

150—200 métermázsa
gyári burgonyaés
100 m.-mázsa

asztali burgonya

eladó **Mérey** gazdaszatban Nyitrán. Bővebbet levelezés útján.**SZŐLŐLUGAST**

Ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesélyesebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legreményesebb dísz, anélkül, hogy legkevésbébb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legáltalánosabb gyümölcs, mert minden évszón terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, bár mind kuszó természetű, mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajtákat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlő-évszón idején a legkiválóbb munkatény és más edes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetük meg, aki címét egy levelező-lapon tudatja. Borfajú szőlőültetvények is még nagy mennyiségben kaphatók lezárt árakon. Borok családi fogyasztására 30 l. és feljebb oleo arban és „Delavare” stma, ültetéshez és ebből bornak. Cim: 6-10

grmelléki Első Szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, Biharmegye.

MC. GORMICK HARVESTING MACHINE COMPANY
(Chicagói aratógép.)

KNECHT E. J., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Katalógusok
ingyen és bérmentve.Felvilágosításokkal
készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kévekötegép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila” kévekötefontal gyártmányai. Amerikai tárczás boronák, rugós boronák, cultivátorok, szénaforgatók, kukorica-vetőgépek.

Vezérképviselő: Verő Sándor, Nyitra.

4-16

SZABÓ IMRE DISZES TEMETKEZÉSI
VÁLLALATA NYITRÁN

Üzleti helyiség: Hid-utca I. szám. Lakás: Vikárius-utca 5. szám. Telefonszám 57.

Egyszerű és diszes temetések rendezése helyben és vidéken.
Sirkoszorukban nagy választék!!**SZUPERFOSZFÁTOT,**

Stassfurti káinitot

Stassfurti káitrágyasót

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23—24%
kénsavas káli tartalommal, *** ** *szavatolt 40% tiszta káli = 74—76%
kénsavas káli tartalommal, *** ** ***KOVASAVAS KÁLIT** (dohánytrágyázásra) továbbámindennemű egyéb **mütrágyaféléket**, azonkívül
Rézgálicot (98—99%) elismert kitünő minőségben legolcsóbban szállit a**„HUNGÁRIA” mütrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság**

Budapest, V. Fürdő-utca 8.